

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Letnik LXXV.

Ljubljana, 22. junija 1938.

Štev. 5.—6.

Izhaja mesečno. — Leto 1938. — Naročnina: 50 Din letno.

35.

Pastirsko pismo jugoslovanskih katoliških škofov proti kletvi.

Predragi verniki! Strašna stiska in beda je pritiskala na našo zemljo. Milijoni ne samo med delavstvom in kmečkim ljudstvom, marveč tudi med izšolanimi ljudmi zdihujejo v nezaposlenosti, v pomanjkanju in revščini pod pretežkim bremenom življenja. Poleg tega se je nemir in razdor polastil vseh krajev sveta. Povsod se kadi kri, povsod se preti in kaže pripravljenost za krvavo klanje vseh proti vsem. Vsak čas se zdi, kakor da je nad nami pripravljena huda nevihta, ki se bo nenadoma privalila na našo deželo. Vse to krvavo trpljenje sodobnega človeka je opisal sveti oče Pij XI. leta 1932 v svojem pismu »Spodbujeni po Kristusovi ljubezni...« takole: »Če pregledujemo dolgo in občutno vrsto nadlog, komaj zasledimo od potopa dalje toliko in tako hudih duševnih in telesnih stisk, ki bi tako globoko in tako splošno preizkušale človeški rod, kakor ga — žal — mučijo današnji čas.«

Vsekdar bodo, predragi verniki, težave in bridkosti na zemlji, saj je to v naredbi božje Previdnosti, saj smo zato ustvarjeni, da si služimo nebeško slavo s tem, da radovoljno prenašamo težave, križe in trpljenje. Toda splošna beda, stanovski in narodni boji, nemiri, prepiri in boji, to pa ni volja božja, marveč nasledek in sad skvarjene volje človeške, ki prav kakor Lucifer kliče »ne bom služil«, in kakor Adam prezira božjo postavo in sama hoče biti kakor Bog, in določa, kaj je dobro in kaj slabo, kaj je na korist, kaj na nesrečo človeštvu. Zato nekateri z brezbožniki v Rusiji in na Španskem kličejo: ni Boga, drugi pa zopet rušijo zakon pravičnosti, ko delu ne priznavajo one vrednosti in cene, ki jo ima po božjem in naravnem zakonu. Tretji so izrinili Boga in krščanstvo iz družine, šole in iz vseh naprav javnega življenja, in postavili kot temelj osebnega, družinskega in javnega življenja samo človečnost. Na ta način bi radi oživili predkrščansko dobo poganstva, ki je žalostna priča najglobljega padca, v katerega zajde človek brez nebeške luči resnice. Ta odpad od Boga in od Kristusa, Odrešenika sveta, je kriv tolike stiske na svetu; saj pravi psalmist: »Sovražiš vse, ki delajo krivico; pokončaš vse, ki govore lažnivo. Mož krvnik in zvijačnik se studi Gospodu.« (Ps. 5, 6—7.) In zopet: »Kateri delajo hudo, bodo iztrebljeni... in še nekoliko, pa ne bo grešnika; in iskal boš njegov kraj, pa ga ne našel.« (Ps. 36, 9—10.)

Predragi verniki! Greh je torej kriv vseh stisk na svetu; v grehu je globoki razlog za vse velike nesreče in nadloge, ki tarejo nas in naš (slovenski) narod. Greha se je treba iznebiti in pa služiti Gospodu v zvestobi in poslušnosti, da odvrnemo od sebe jezo Gospodovo, kakor govori psalmist: »Jaz lahko izrečem besedo zoper ljudstvo in kraljestvo, da ga iztrebim, starem

in pokončam; ako se pa ljudstvo kesa svoje hudobije... se bom tudi jaz odvrnil od hudega, kar sem mu mislil storiti.« (Jer 18, 7—8.)

V naše (slovensko) ljudstvo se zajeda zadnje čase posebne vrste greh, ki ga Bog močno sovraži; zato je potrebno, da se ga na vso moč varujemo. Ta greh je bogokletstvo in zasramovanje Boga ter vsega, kar se nanaša na Boga. Značilnost pri nas je v načinu tega preklinjanja, namreč v sramotnih besedah, ki se z njimi veže ime božje in svetnikov. Ta greh je — rekel bi — splošen madež vsega našega naroda. Bogoskrunske kletvine okužujejo vse naše kraje. Slišijo se dan na dan, vsako uro in čas. Omadeževale so srca mož in žená, srca starih in mladih, da, že celo mladostnikov in otrok. Kakor strašna vihra se dvigajo take kletvinske oskrumbe iz dneva v dan pred prestol božji: iz tovarn, iz kmečkih domov, iz krogov razumnikov, iz uradniških pisarn, iz bogatih palač in siromašnih koč, pa kličejo na posameznike, kakor na družine in na ves narod, strašno prekletstvo božje.

III. Predragi verniki! Ko opazujemo mi, škofje, pastirji vaših duš, ki nas je Sveti Duh postavil, da vodimo Cerkev božjo, ta strahotni madež in rakovo rano, ki razjeda skoraj ves naš narod, si ne moremo kaj, da bi ne povzdignili svojega glasu proti bogoskrunskim kletvinam. Naš glas je glas pastirske graje zaradi greha, glas učeniškega poučevanja za naprej, glas duhovske molitve za poboljšanje; držimo se besedí sv. apostola Pavla, ki jih je napisal svojemu učencu Timoteju: »Rotim te pri Bogu in Kristusu Jezusu, ki bo sodil žive in mrtve, pri njegovem prihodu in njegovem kraljestvu: Oznanjuj besedo, nastopaj, bodi prilično ali neprilično; prepričaj, svari, opominjaj z vsem potrpljenjem in učenjem...« (II Tim 4, 1—2.) Prežeti vneme za slavo božjo, za vašo rešitev in vaš blagor, smo nastopili skupno vsi škofje proti temu splošnemu zlu med narodom. V skupni borbi proti bogokletstvu želimo, da bi se proti temu bogomrkemu grehu razpalil oster boj med vsem narodom. Kličemo vas v ta boj zlasti letos, ko je zaradi mednarodnega Evharističnega kongresa v Budimpešti povabljen ves svet, da evharističnemu Zveličarju za grehe prav posebno zadostuje. Mi smo poleg tega konec lanskega »Socialnega tedna« v Zagrebu v duhu takratnih sklepov določili, da naj bo vse to leto posvečeno obnovi naših družin. O, da bi dal evharistični Zveličar temu našemu pastirskemu pismu tako moč in blagoslov, da bi vas njegove besede odvrnile od grdih kletvin na vašo večno in časno rešitev in da bi tako prišel blagoslov božji na vas, na vaše družine in na ves narod!

Da se to doseže, je potrebno, da presodimo veličino božjega imena, bistvo in zlobnost grdih kletvin, ki se nanašajo na Boga in svete osebe, in pa kazni, ki so združene z bogokletjem. Če se o vsem tem prepričamo, bomo mogli organizirati tem uspešnejši način bojevanja proti tej hudi bolezni narodne duše in našega narodnega življenja.

I. Spoštovanje božjega imena.

1. Dolžni smo, predragi verniki, izkazovati Bogu najvišjo čast in spoštovanje. K temu nas najprej priganja notranja vzvišenost in veličina božja. Bog je večno in nespremenljivo bitje. Zato je Gospod, ko ga je Mozes vprašal, kako mu je ime, odgovoril: »Sem, ki sem.« (II Moz 3, 14.) Psalmist po kliče: »Preden so gore postale in je bila zemlja ustvarjena in nje krog, si ti od vekomaj do vekomaj, o Bog.« (Ps. 89, 2.) Bog je povsod pričujoč. Zato govori Gospod: »Se bo li kdo v skrivni kraj skril, da bi ga jaz ne videl. Mar jaz ne izpolnjujem neba in zemlje?« (Jer 23, 24.) In sv. Pavel govori: »Bog ni daleč od vsakega izmed nas; zakaj v njem živimo in se gibljemo in smo.« (Apd 17, 28.) Bog je vseveden. Zato govori sv. pismo: »Gospodu Bogu je bilo vse znano, preden je bilo ustvarjeno.« (Sir 23, 29.) In apostol Pavel

kliče za Gospodom: »Duh preiskuje vse, celo globočine božje.« (I Kor 2, 10.) Bog je vsemogočen. Zato govori Gospod sam Abrahamu: »Jaz sem Vsemogočni.« (Gen 17, 1.) Božji Odrešenik je pa molil na Getzemanskem vrtu: »Oče, vse ti je mogoče...« (Mk 14, 36.) Bog je nedoumno bitje. Zato pravi sv. Ambrozij: »Ako je o tej skrivnosti govor, utihne vsak jezik, ne samo moj, marveč tudi angelski.«

To neizmerno božje Veličastvo zasluži vso hvalo in slavo. Zato pred njim v največjem spoštovanju prepevajo angeli: »Svet, svet, svet si ti, Gospod, Bog nebesnih čet. Polna je zemlja tvoje slave.« (Iz 6, 3.) Apostol Pavel pa premišljuje to Veličastvo kliče: »O globočina bogastva in modrosti in vednosti božje. Kako nedoumljive so njegove sodbe in neizsledna njegova pota! Zakaj kdo je spoznal misel Gospodovo? Ali kdo je bil njegov svetovalec?« Ali ,kdo mu je prej kaj dal, da bi se mu povrnilo?« Kajti od njega in po njem in zanj je vse: Njemu slava na veke! Amen.« (Rimlj 11, 33—36.)

Toda imamo še poseben razlog, da spoštujemo in slavimo Boga za r a d i n e i z m e r n i h d o b r o t, ki nam jih daje. On nas je ustvaril in vsak trenutek našega življenja je zgolj dar božje dobrote in milosti. Odkupljeni smo z dragoceno krvjo Sina božjega. Tempelj smo Svetega Duha, ki nas posvečuje z obiljem milosti in nebeskih darov. Iz roke božje smo prejeli sveto Cerkev, ki nam razlaga resnice Kristusove in nas s skrivnostmi sv. zakramentov, zlasti presv. Evharistije, stori otroke božje, dediče nebes, na zemlji pa deležne one božje narave, ki jo bomo enkrat v svitu slave uživali in gledali od obličja do obličja. — Bog nam je za rešitev našo daroval prečisto Mater Sina svojega, preblaženo Devico Marijo, priprošnjico, tolažnico našo in posredovalko vseh milosti. Bog nam je v občestvu svetnikov omogočil, da nam priprošnje in molitve svetnikov pomagajo v boju na poti v večno življenje.

Gotovo je, da smo dolžni za te darove in dobrine, ki nam jih daje, dati Bogu največjo čast, slavo in hvalo. Zato kliče psalmist: »Slavijo naj te, Gospod, vsa tvoja dela, in tvoji sveti naj te hvalijo; slavo tvojega kraljestva bodo oznanjevali.« (Ps 144, 10.) Sv. Pavel, prevzet nad delom božjega odrešenja, kliče: »Kralju vekov pa, neminljivemu, nevidnemu, edinemu Bogu čast in slava na vekov veke.« (I Tim 1, 17.)

Kdo bi se torej, predragi verniki, drznil, odrekati čast in slavo Bogu, najveličastnejšemu bitju, Bogu, največjemu dobrotniku našemu? Kdo bi si drznil kratiti čast božjemu imenu? Imenu, ki ni mrtvo in brez življenja, marveč ima in hrani v sebi vso polnost božjega veličastva in vse delo božje za naše odrešenje. Slušajmo torej klic božje besede, ki prihaja iz ust Davidovih: »Hvalite služabniki Gospoda, hvalite ime Gospodovo!« (Ps 112, 1.) Slušajmo poziv božjega Odrešenika, ki je postavil kot prvo in kot najvažnejšo prošnjo v očenašu: »Posvečeno bodi tvoje ime!«

II. Bogoskrunska kletev je velika žalitev imena in veličastva božjega.

2. Češčenju, ki smo ga dolžni Bogu in božjemu imenu, se upira bogoskrunstvo in bogokletje. To so umazane in nedostojne besede, obrnjene na Boga, na svetnike ali na svete reči z namenom, da jih onečaste, ogridé in osramoté.

Bogoskrunstvo in bogokletstvo je neposredno, kadar človek zasmehuje in sramoti samega Boga; posredno pa, kadar sramoti to, kar izhaja od Boga in zlasti, kar je z Njim v posebni zvezi, n. pr. sveta Cerkev, svetniki božji, predvsem pa Devica Marija. Bogoskrunsko žalijo nekateri Boga tudi s pisanjem in tiskom. To delajo v takih knjigah in časopisih, ki se ne sramujejo zaničevati, prezirati in zasramovati tudi največjih svetinj naše svete vere pa tudi lastnosti božjih. Največkrat pa umevamo pod izrazom »bogokletje« grde

kletvinske besede, ki so obrnjene proti Bogu, svetim osebam in rečem. V tem ko se drugi narodi bogokletno izražajo na ta način, da žaljivo omenjajo svete osebe in stvari, ima pri nas bogokletnost in bogoskrunsko zaničevanje Boga, božjih svetnikov in božjih stvari najumazanejšo obliko, ker se najbolj nesramne reči in dejanja spravljajo v sramotilno zvezo z Bogom, s svetimi osebami in stvarmi.

3. Vsako bogokletno zaničevanje Boga — predragi verniki — ima v sebi strašansko notranjo grdobijo in ostudnost. Ni si lahko misliti ogabnejšega in nesramnejšega psovanja Boga, kot je vsè to, kar izraža bogoskrunska in sramotna kletvina, zlasti kakršna se je udomačila po naših krajih. Zato upravičeno kliče sv. Janez Zlatousti: »Ni je večje, ni je nesrečnejše hudobije proti Bogu, pa tudi ne večje brezbožnosti, kot je preklinjevanje Boga.« Sv. Bernardin Sijenski pa pravi, da je jezik bogokletneža oster meč, ki seka rane v božje Srce. — Sv. Avguštín primerja bogokletje z bičanjem, ko pravi: »Jezusa Kristusa so Judje enkrat bičali; zdaj ga pa neprestano bičajo bogokletvice hudobnih kristjanov.« Vsa notranja ostudnost in hudobnost bogokletja se najbolje pokaže, če primerjamo Boga s človekom, kateri si drzne kleti Boga. Bog je *n e i z m e r e n*, poln veličanstva in svetosti, ki pred njim drhte kerubi in serafi, ki se pred njim »tresejo stebri nebeški« (Job 26, 1), v tem ko je človek pred Bogom ničla in mora s psalmistom priznati: »Resnično, kakor senčna podoba gre človek mimo.« (Ps 38, 7.)

Bog nam je poln usmiljenja dal življenje, nam daje telesne darove in nebeške milosti; mi pa smo, kakor govori sv. Avguštín, »siromaki, ki od jutra do večera čakamo, da se pri mizi božji nasitimo s kruhom njegovih darov.« V bogokletnih besedah je torej večja ostudnost kakor če preklinjajo hudobni peklenski duhovi; saj hudobni duhovi zaničujejo in preklinjajo Boga, ker vidijo, da so za vselej pahnjeni izpred obličja božjega in da zanje ni več usmiljenja, marveč samo ostrá in pravična kazen; v tem ko človek zaničuje Boga, ki mu je dal neumrljivo dušo; kolne Boga, ki mu je poslal edinorojenega Sina svojega, da je zanj umrl na križu; preklinja Boga, ki ga je obdaril s tolikimi milostmi, ga opominja in čaka, da bi se s pokoro in kesanjem vrnil k njemu in se zveličal; preklinja Boga, ki mu v brezmejni dobrotljivosti z roso nebeškega blagoslova namaka žitna polja, zelene livade, napore žuljavih rok, umske težnje in kulturna prizadevanja. Bore črviček zaničuje Boga, ki je v njem vir vsake družinske sreče in življenjskega veselja; preklinja Boga, ki od njega prihaja tolažba v nadlogi, upanje v stiski; zaničuje Boga, ki nas je kristjane ljubeznivo pritegnil na svoje božje Srce, ko nam je dal sveto Cerkev in v njej vrelece milosti: svete zakramente. In glejte! Ko Bog vsekdar skrbi za človeka, deleč mu darov za naravno in nadnaravno življenje, se pa to človeče brez čuta hvaležnosti in brez strahu drzno vzdigne proti Bogu in ga zaničuje na najnesramnejši način. Ko je premišljeval sv. Alfonz to notranjo grdobijo bogoskrunske kletvine, je res upravičeno vzkliknil: »Ne morem umeti, zakaj se pri vsaki taki kletvini ne odpre zemlja pod nogami bogokletneža, da bi ga pogoltnila.« (Katek. II.)

III. Bogokletnež stori strašen greh, ker sramoti Boga in pohujšuje bližnjega.

4. Ker ima bogokletje v sebi tako veliko ostudnost, grdobijo in nehvaležnost, je razumljivo, predragi verniki, da spada — če je izrečeno s premislekom — med najhujše grehe pred Bogom. Saj je za Boga že žaljivo, če človek božje ime, imena svetnikov in svetih stvari nepremišljeno, brez potrebe in brez spoštovanja izgovarja. Zato govori sv. pismo: »Gospod ne bo štel za nedolžnega, kdor bo imenoval njegovo ime po nemarnem.« (2 Moz 20, 7.) In modri Sirah svari: »Božje ime ti ne bodi vedno v ustih, in imen svetnikov

nikar ne mešaj v svoje govorjenje; sicer ne boš zastran njih brez greha.« (Sir 23, 10.) — Vse večji je pa greh in žalitev neizmernega božjega Veličastva, če kdo naravnost in neposredno blati in onečaščuje Boga z bogoskrunskimi kletvinami in sramotilnimi besedami. »Ta bogokletnež je zoper Boga stegnil svojo roko in zoper Vsemogočnega je obrnil svojo moč« — pravi Sveti Duh. (Job 15, 25.) Ubogi črv zemlje sramoti Boga, »slavnega kralja« (Ps. 23, 7), ki pred njegovim prestolom stoje trume angelov (Dan 7, 10) in mu prepevajo večno pesem: »Svet, svet, svet.« (Iz 6, 3.) Neznatni zemeljski prah hoče omadeževati čast Onega, »ki more dušo in telo pogubiti v pekel« (Mt 10, 28); hoče skruniti čast Onega, ki pred njegovim imenom trepeče ves pekel (A. Jak 2, 19). »Kadar hudobni duh samo sliši ime Jezusovo,« pravi sv. Gregorij, »že trepeče; krščanski človek se pa ne boji Boga sramotiti.« Kdo bi mogel popisati, kako velika nevaležnost in kako strašna pregreha je bogokletnost! Vse, kar človek je in ima, prihaja od troedinega Boga: Bog Oče mu daje življenje in vsak dan obsiplje njegovo dušo in telo z neštevilnimi dobrotami. Bog Sin mu je zaslužil milost odrešenja, katero mu Sveti Duh vedno podeljuje v sredstvih odrešenja v Cerkvi božji. In namesto da bi kristjan hvalil in slavil s svojim srcem in s svojimi usti to brezmejno ljubezen in dobrotljivost božjo, se pa drzno dviga zoper čast božjo. Zdaj razumemo, da je bogokletno sramotenje presv. imena božjega »strašen, oduren greh in zločin«, kakor trdi Rimski katekizem. (Cat. Rom. III, c. 3, qu. 29.) Toda bogoskrunska kletvina ni samo velik greh, marveč ga imajo sveti očetje za večjega, kot so vsi drugi grehi. Razlog je v tem: z drugimi grehi žalimo Boga v toliko, v kolikor prelamljamo njegove zapovedi; z bogokletjem pa napadamo neposredno Boga samega, njegovo osebo in njegovò čast. Zato pravi sv. Jeronim: »Nič gršlega ni, kot je bogokletnost, in zdi se, da je vsak drug greh majhen, če ga primerjamo bogokletnosti. (In cap. 19 Isai.) Sv. Tomaž pa naravnost zatrjuje, da so bogoskrunske kletvine hujši greh, kot je uboj, kajti ubojstvo je namerjeno proti človeku, ki je stvar božja, v tem ko je bogokletstvo obrnjeno proti Bogu samemu. (S. 2. 2. q. 13 ar. 4.)

5. Velikost greha bogokletnosti pa še dokaj naraste, če pomislimo, s kolikim pohujšanjem je združena. Vsi moramo z žalostjo izpričati, da ga ni greha, ki bi bil tako splošno razširjen, kot so bogoskrunske kletve. S to nemarnostjo so okuženi tako rekoč vsi stanovi, vsak spol in vsaka doba, da ne izločimo tudi mladine ne, saj ji večkrat pride na usta bogoskrunska kletvica, kot sladka molitev nedolžnega srca. Odkod to, da se je to preklinjanje in sramotenje Boga tako posplošilo? Vzrok je brezobzirnost, s katero preklinjajo starejši vpričo mladih ljudi, starši vpričo otrok. Ostudne kletve so tako rekoč pri vseh opravilih stalno spremstvo mnogih kmečkih ljudi, delaveev, meščanov, bogatinov in siromakov, preprostih in učenih očetov in mater. Boga in njegove svetnike sramote in preklinjajo ne samo ob urah jeze, žalosti in potrnosti, marveč tudi v veselju in brezskrbnosti. Če bi nam bilo dano, da bi mogli obenem slišati vse bogokletne besede, ki se prožijo proti Bogu samo en dan z našega polja in livad, iz naših gozdov in vinogradov, iz naših tovarn in uradov, iz vseh naših (slovenskih) hiš, bi bil to strašen vihar, piš in hudournik, ki hrumi proti božjemu prestolu ter sika najnesramnejše izbruhe in pljunke v obraz presvetega Boga. Ali morejo v taki hrumeči vihri grdih kletvin, v plohi preklinjevanja ostati čista in neomadeževana srca nežne in doraščajoče mladine? Ne, ne; to ni mogoče. Tudi mladino bodo v kratkem okužile strupene puščice; kmalu bo zašla na pot bogokletnih zapeljivcev. Bogokletnik torej pridruži grehu bogoskrunstva še greh pohujšanja, ker s svojimi ostudnimi kletvinami zapeljuje še druge. To je pa zopet hud, prehud greh, ki o njem govori božji Zveličar takole: »Kdor pa pohujša katerega teh malih, ki v me verujejo, bi mu bilo bolje, da bi se mu obesil mlinski kamen na vrat in bi se potopil

v globočino morja. Gorje svetu zaradi pohujšanja!« (Mt 18, 6.) Bogokletnost je torej greh duševnega uboja po besedah sv. Avguština: »Nikar ne misli, da nisi ubijalec ti, ki s svojim hudobnim jezikom siplješ plevel hudobije. Če je tvoja beseda pohujšala tvojega brata, si ga ubil.« Seveda pa teža tega greha še mnogo bolj naraste, če so oni, ki otroka pohujšujejo, lastni starši. S težkim grehom se obremene roditelji, če prve besede, ki jih izječlja dete, niso presveto ime božje, ampak grešni kletvinski in bogoskrunski izrazi, ki odmevajo v rodni hiši. Pretežak greh je to; kajti oni, ki so prvi poklicani, da iz otrokove duše napravijo hišo božjo, ustvarjajo bivališče satanovo.

6. Res, velik in težak greh je bogoskrunska kletvina. Tako težak, da imenujejo sveti očetje obenem s sv. Janezom Zlatoustom to kletvino satanski greh. Na vprašanje namreč, kako je mogoče, da krščen človek z najbolj nesramnim bogoskrunstvom blati Boga, svojega Stvarnika in Dobrotnika, Jezusa Kristusa, svojega Odrešenika, blaženo Devico Marijo, svojo nebeško Zaščitnico, svetnike božje, svoje priprošnjike — ni mogel dobiti drugega odgovora — pravi svetnik — kot da ima bogokletnost svoj vir v peklju in da je od hudobnega duha navdahnjena. Peklenski duhovi bi radi pokončali božje kraljestvo. V tem prizadevanju pa iščejo zaveznikov; in najdejo jih v bogokletnikih, katerim velja beseda Kristusova: »Vi ste od očeta hudiča, in izpolnjevati hočete želje svojega očeta.« (Jan 8, 44.) Tako se iz ust bogokletnežev širijo satanske kletvine po vsem svetu. Bogokletstvo je torej satanski greh tudi zato, ker je v njem s satansko spretnostjo v kratkih besedah izraženo vse, kar se more najnesramnejšega in najostudnejšega vreči na božje Veličastvo. Zato pravi sv. Bernard: »Pri drugih grehjih se more sprejeti kot olajševalna okolnost, da utegnejo do neke meje izvirati iz slabosti ali nevednosti; bogokletnost pa izvira iz zlobe, ki ima svoj začetek v hudobnem duhu.«

IV. Nespamet in družabna neotesanost, ki jo kaže bogoskrunska kletev.

7. Bogokletstvo pa ni le satanski greh pohujšanja, marveč je hkrati največja abotnost.

Pri vseh drugih grehotah namreč najde grešnik kakšno korist ali užitek: tako se pri tatvini okoristi grešnik s tujo lastnino, ki jo je ukradel; v pijančevanju in nečistovanju se naslaja z nerednim, grešnim užitkom.

Samo grda kletvina ne da grešniku nobene, niti dozdevne koristi in ne užilka.

Bogoskrunska kletev se rodi v srcu, izgovori z usti brez kakšnega opravičila, brez miselnosti, samo iz mržnje in zaničevanja imena božjega in božjih svetnikov. Zato je ta greh največja abotnost, ker si ne moremo misliti večje nespameti, kot je ta, da se človek kakšne tudi navidezne koristi in ugodja oropa največje dobrine: milosti božje in večnega zveličanja.

8. Bogoskrunske kletvine so izraz in znamenje največjega divjaštva in prostaštva, sirovosti in neotesanosti.

Vsakdo mora priznati, da vljudnost, uglajenost in omika zahtevajo, da z velikim spoštovanjem izgovarjamo imena svojih staršev, prijateljev in dobrotnikov. Ali ni torej znamenje, da manjka notranje plemenitosti, olikanosti in omike, če kdo sramotilno govori o najzvišenejšem imenu božjem? Bogokletnež nadalje ne izpričuje le notranje sirovosti, ampak zaničuje in prezira one, ki vpiče njih kolne in psuje. On namreč brezobzirno in z največjim sramotanjem napada to, kar je bližnjemu najsvetejše in najdragocenejše, in tako žali čut svojega bližnjega. Bogokletnež je brezsraven, ker najostudnejše bogokletvice dostikrat izgovarja vpiče ženstva ter tako žali žensko čast in ponos. Bogokletnež je največja ovira dobre mladinske vzgoje; kajti ni mogoče, da bi kletvine in bogoskrunske besede, ki jih otroci slišijo na cesti, na ulici in v

javnih prostorih, ne oškodovala nedolžnih otroških duš. Sijaj nedolžnih otroških oči dostikrat otemni najprej pod vplivom bogoskrunskih kletvin. Bogokletvina je dalje znamenje, da manjka čuta olikanosti, potrebne družabne sramežljivosti in obzirnosti; saj je izraz popolne duševne grobosti, nevzgojene volje in razklanega čustvenega življenja.

Bogokletnež torej ne glede na to, da s svojimi kletvinami močno žali Boga, napravlja tudi veliko škodo družabnosti in družabnemu redu. Bogokletnežu torej ne gre ne obzir ne spoštovanje. Zato je sloveči vzgojeslovec Aristid Gebelli vzkliknil: »Bogoskrunske kletve so dokaz prostaštva in sirovosti; a dosti je že to, da bogokletnež izgubi pri dostojnih ljudeh vse spoštovanje.« Avgust Alfani govori: »Če slišite kóga, da izgovarja bogokletne izraze, recite naravnost, da je neotesan, kajti nikoli ne boste slišali, da bi klel, kdor je res omikan in vzgojen.«

V. Večne in časne kazni za bogokletje.

9. Ker je bogoskrunska kletev silen greh proti Gospodu Bogu, je umevno, predragi verniki, da bogokletneža čakajo velike kazni in tudi nasledki v drugem in v sedanjem življenju.

V večnosti čakajo bogokletneža večne peklenske muke. V sv. pismu beremo, da bo izrekel Gospod nad bogokletnežem takole sodbo: »Tvoja usta te bodo obsodila, ne jaz; in tvoje ustnice bodo pričale zoper tebe.« (Job 15, 6.) V knjigi Tobijevega pa beremo: »Prekleti bodo, kateri bodo Tebe zaničevali, in pogubljeni bodo vsi, ki Te bodo kleli.« (13, 16.) V novem zakonu zopet piše apostol Pavel: »Ne motite se: ne nečistniki... ne tatovi ne lakomniki ne pijanci ne preklinjevalci... ne bodo posedli božjega kraljestva.« (I Kor 6, 9—10.) Sv. Duh pa govori po preroku Henohu: »Glej, prišel je Gospod s tisoči svojih svetih, da sodi vse in dokaže krivdo vsem brezbožnikom v vseh njihovih brezbožnih delih, ki so jih zagrešili, in v vsem, kar so brezbožni grešniki trdo govorili zoper njega.« (Jud 15.)

Bogokletneži bodo torej za svoje grehe hudo kaznovani v peklu; v družbi bodo onih hudobnih duhov, katerim so na zemlji služili z jezikom in z besedo, uničujoč slavo imena božjega.

Sicer pa Bog velikokrat hudo žalitev božjega veličastva, ki jo ima v sebi bogoskrunska kletev, kaznuje že tukaj na zemlji. Glejte, v III. knjigi Mozesovi se pripoveduje, kako sta se razprla dva Izraelca. V tem sporu eden preklinja božje ime. Ko Mozes to izve, ga kaznuje z ječo. Bog pa reče Mozesu: »Pripelji preklinjevalca iz stanišča, in naj vsi, kateri so ga slišali, polože svoje roke na njegovo glavo, in vse ljudstvo naj ga kamenjá.« (III Moz 24, 10 sq.)

Poslušajte še tole: Senaherib, kralj asirski, je molil krive bogove. Bog to trpi in prenese. Senaherib krivično napada judovska mesta. Bog to trpi in prenese. Senaherib jemlje tempeljsko lastnino. Bog tudi to trpi in prenese. Senaherib preklinja ime božje. Sedaj se pa razvname jeza božja. Bog pošlje svojega angela, ki v eni noči pokonča 185.000 mož Senaheribove armade. Kralja Senaheriba pa umore njegovi lastni otroci.

Kralj Herod Agripa je dal umoriti apostola Jakoba starejšega. Bog molči. Tudi sv. Petra vrže Herod v ječo z namenom, da ga bo tudi dal umoriti. Bog molči. Toda ko Herod preklinja Boga, ga udari angel Gospodov s strahotno boleznijo: črvi razjedajo telo Herodovo, da izdihne v neizrekljivih mukah. Zgledov, kako Bog bogokletnost kaznuje, je v zgodovini vse polno.

Ako tudi nas danes pravična roka božja na vseh straneh in na sto načinov tepe, vedite, predragi verniki, da je tega v prvi vrsti krivo grdo in ogabno bogokletstvo: ona umazana kletev, ki dostikrat namesto molitve

spremlja naše delo, ki prodira v vse naše življenje, v odgojo mladine, v družinsko skupnost, v delo za vsakdanji kruh; ki odvrta od nas — ker je sramotenje Boga — nebeški blagoslov, kliče pa na nas jezo in maščevanje božje.

Toda nasledki preklinjevanja niso težki samo za posameznika, marveč za vso človeško družbo in za cele narode. Če se vsi družabni in ljudski sloji z bogokletstvom dvigajo proti Bogu in božjim osebam, proti prečisti Devici in svetnikom božjim, potem je gotovo, da ne bo rosil božji blagoslov ne na ljudsko življenje, ne na ljudska prizadevanja in težnje, pač pa božja jeza in maščevanje. O tem je bil globoko prepričan sv. Janez Zlatousti, ki je vprav bogokletstvom pripisoval nesreče in stiske svojega časa in govoril ljudstvu: »Če hočete, da se odvrne nesreče od vas, se ogibajte bogokletstva.« Bodite prepričani, da — dokler bogokletneži ne bodo nehali preklinjati — bo šlo vaše polje, vaše delo in prizadevanje iz dneva v dan na slabše. To resnico je že davno prej po božjem navdahnjenju izrekel prerok Izaija: »Gorje grešnemu rodu, s pregreho obteženemu ljudstvu, hudobnemu zarodu, grešnim otrokom. Zapustili so Gospoda, preklinjali so Svetega Izraelovega, odstopili so nazaj... Vaša dežela je puščava, vaša mesta so z ognjem požgana, vaša zemlja pusta, kakor po sovražniku pokončana.« (Iz 1, 4—7). Naj nas ne béga, če težke bogoskrunske kletvine posameznih narodov niso vselej kaznovane pred očmi enega pokolenja. Maščevanje božje bo vsekako prišlo, ker je Bog potrpežljiv, toda »dosližan«, kakor pravi narodni pregovor. Dan sobotnega plačevanja bo prišel za vse bogokletneže.

10. Ker je bogoskrunska kletev tako veliko hudo pred Gospodom, je zaradi tega vir nesreč in božjih kazni prav tako za posameznika kakor tudi za cele narode. Razumljivo je torej, da je tudi sv. Cerkev naložila kazni proti bogokletnežem, da bi jih odvrnila od tega zla.

Že sv. Pavel je izobčil iz Cerkve nekega Himeneja in Aleksandra, ker sta se prej kot pogana naučila preklinjati, pa sta to razvado ohranila še potem, ko sta postala kristjana. (I Tim 1, 20.) Isti apostol je pisal vernikom v Korint, naj se ne družijo z bogokletneži in naj z njimi še k mizi ne sedajo. (I Kor 5, 11.) V prvi krščanski dobi je moral bogokletnež 7 tednov stati med službo božjo pred cerkvenimi vrati. Zadnjo nedeljo je pa moral bos in z vrvo okoli vratu stati v preddvoru cerkve. Sedem petkov se je moral postiti ob kruhu in vodi. Kdor take pokore ni maral sprejeti, takemu se je odrekel cerkveni pokop. Današnje cerkveno pravo pa v kan. 2323 pravi: »Kdor grdo kolne ali krivo prisega, naj ga škod po pametni presoji kaznuje«.

11. Kolika škoda je bogoskrunsko preklinjevanje za družabni red, so se vsekdar zavedali tudi modri državniki, saj dobro vedo, da je najtrdnjši temelj zdravemu družabnemu redu živa vera, ki jo spričujemo, če častimo Boga in izpolnjujemo njegove zapovedi. Bogokletnost pa že po svoji naravi uničuje spoštovanje do Boga, s tem pa hkrati tudi najglobljo in najmočnejšo oporo mirnega in varnega družabnega reda in srečnega družabnega življenja.

Preklinjevanje je velika in huda socialna nesreča. Zato je rimski cesar Justinijan obsodil nekega bogokletneža na smrt. To hudo kazen je opravičil z besedami: »Preklinjevanje je vzrok vseh splošnih in osebnih nesreč, vojská, povodnji in vseh stisk, ki tlačijo ta nesrečni svet.« Francoski kralj Ludovik Sveti je bil razglasil postavo, ki jo današnji svet ne more razumeti. Po tej postavi so vtisnili bogoskrunskim preklinjevalcem z žarečim železom žig na ustnice, če so jih že šestič zalotili, da so preklinjali.

Tudi sodobno državno zakonodavstvo čuti gotovo po vseh deželah potrebo, da nastopa proti bogokletju; če ga vselej ne vodi vnema za češčenje božje, ga priganja želja, da izgine iz vrst državljanov to, kar je izraz nožranje grobsti, sirovosti in divjosti. Tako je na Hrvatskem bivša kr. deželna vlada ponovno razglasila stroge naredbe proti bogokletstvu. Pozneje je uprava

savske banovine izdala odlok zoper preklinjevanje in bogokletje 12. jun. 1930. Ministrstvo prosvete je razglasilo 4. febr. 1932 ukaz, naj se zlasti v osnovnih in meščanskih šolah preprečuje vsaka grda navada, ki škoduje veri in uravnosti. Današnji kazenski zakon obsoja in prepoveduje bogokletnost v § 162 ter jo kaznuje z ječo do enega leta. Škoda le, da se marsikatera, koristna odredba ne izvršuje, zato v življenju nima zaželenega uspeha.

VI. Boj proti bogokletstvu.

12. Predragi verniki!

Videli smo, da je bogokletje velik greh pred Gospodom, in da ima za seboj silne kazni v sedanjem in večnem življenju, ki zadevajo posameznika in cele narode. Zato pa naj vsakteri, ki veruje v živega Boga in ga ljubi, pa mu je pri srcu njegova družina, njegovi otroci in ves naš narod, napne vse moči, da odstrani iz svojega srca, iz svojih ust in iz vsega naroda bogoskrunsko preklinjanje.

Zato se najprej odločno in vztrajno prizadevajte za to, da bodo vaše lastne duše, vaša srca in vaši jeziki brez vsake kletvine. Pomoček in sredstvo za lastno posvečenje naj vam bo presrčna molitev, sveta spoved in končno presveča Evharistija, ki naše srce, naša čustva, mišljenje, govorjenje, delo in življenje najtesneje združuje s Kristusom.

Ko ste v službi Gospodovi utrdili sami sebe, skušajte na vso moč obvarovati vse svoje roditeljske pravice, ki vam jih je do otrok izročil Bog sam. Ne prizanašajte ne z opomini, ne s kaznimi, da ostane otrokov jezik in otrokovo srce čisto in neomadeževano. Bolj pa kot beseda naj bo v spodbudo otrokom za nedolžno življenje vaš lep zgled; zgled čistega govorjenja, neomadeževanega družabnega vedenja, spoštljivega izgovarjanja svetih imen, zgled molitve in blagoslavljanja.

Toda vaše prizadevanje, da se prežene bogokletstvo, naj se ne ustavi na pragu vaših domov. Preklinjanje je naš narodni madež, naša rana in sramota. Treba ga je izgnati iz vsega naroda. Potrebno je, da že enkrat očistimo naš lepi slovenski jezik (tujih) sramotnih izrazov, ki ga skrunijo. Potrebno je, da že enkrat odstranimo nesoglasje med ono našo preteklostjo, ko so naši dedje in očetje umirali za slavo presv. imena božjega, in pa med sedanostjo, ko naše ljudstvo s tako grdimi kletvinami žali Gospoda. Potrebno je, da vsi tudi izven domačih hiš nastopimo in se združimo, če nam je kaj za čast božjo, za srečo družin in za rešitev naroda, in da izpeljemo organizirano borbo proti bogokletstvu. Povsod: po vaseh, po mestih, v vseh družabnih vrstah. To borbo naj vodijo predvsem nabožna društva: Tretji red, apostolstvo molitve, Marijine družbe, prosvetna društva. To borbo naj prevzamejo zlasti skupine KA. Vse te imenovane organizacije naj pod vodstvom svojih dušnih pastirjev iščejo potov in načinov, kako bi bolje uredili boj proti bogokletju na področju svoje župnije. S svojim nastopom v družabnem življenju, z lepim zgledom, s širjenjem dobrih knjig, s predavanji in zborovanji naj omenjene organizacije izpopolnjujejo delo dušnega pastirja, ki v cerkvi s poukom in pridigo ter z delitvijo sv. zakramentov preganja bogokletstvo.

Ker so pa bogokletne besede tako splošne, saj so zašle že na vse kraje in skoraj v vse družine, ne zadostuje, da se v boj proti tako hudemu sovražniku strnejo samo družbe organiziranih katoličanov.

Predragi! Vsem nam, tudi onim, kateri niso v katoliških združenjih, velja beseda apostola Pavla: »Če kdo ne ljubi Gospoda Jezusa Kristusa, bodi zavržen.« (Kor 16, 22.) In druga njegova beseda: »Ne bo prejel krone, kdor se ni prav bojeval.« (I Tim 2, 15.)

Vsi smo torej dolžni, da se potegujemo za slavo in čast presv. imena božjega. Ker pa se bogokletnež bori proti Bogu in presv. imenu božjemu, smo dolžni, da v borbi proti bogokletju vsi sodelujemo. Kakor se morajo otroci potegovati za čast svojih staršev, tako moramo mi vsi braniti čast nebeškega Očeta.

V tem delu so nam v prelep zgled veliki narodi zlasti Severne Amerike in Italije, kjer se je po nagibu svetnih oseb — ne duhovnikov — razvilo zasebno krepko gibanje proti bogokletnosti. V tem boju sodelujejo številni člani iz vseh slojev in stanov; na čelu so najodličnejši zastopniki meščanske družbe in državnih oblasti.

Na noge torej, predragi verniki! Stopite v boj proti preklinjanju Boga vsi in sodelujte vsak po svoji moči in sposobnosti: eni, ki bodo opominjali in svarili one bogokletneže, s katerimi skupaj žive; drugi, ki bodo podpirali delo in prizadevanje katoliških društev, katera se bore proti bogokletju. Toda mi bi želeli še več. Prosimo in pozivamo vas, da bi zasnovali po zgledu Amerike in Italije tudi pri nas združenja na široki družabni podlagi, ki bi izven delokroga KA spravila skupaj iz vseh družabnih vrst in organizacij vse one, kateri sovražijo bogokletstvo, v ta namen, da bi započeli skupno borbo proti preklinjevanju. Tako bi ta borba zgrabila vse vrste ljudi in postala močno gibanje, pa bi s svojim delovanjem mogla zajeti vse javno življenje in prodreti v vse ustanove, delavnice, organizacije in društva. Tako združevanje v boju proti preklinjevanju vseh, ki so preželi plemenitega duha in spoznajo, da se z bogoskrusno kletvijo pokončujejo odlične npravne in notranje narodne vrednote, je bilo že pred desetimi leti pohvalno zasnovano po prizadevanju »Društva duševne obnove« v Zagrebu. Daj Bog, da bi se tako ali podobno delo na področju vseh naših škofij zopet započelo!

In sedaj ko vam priporočamo, predragi verniki, ta protikletvinski boj, ki se ga naj lotijo vsi: posamezniki, katoliške organizacije in vse občestvo, želimo, da se vsi vprav v tem letu pod posebnim varstvom evharističnega Zveličarja oklenete dela za prepород naših družin. Posvetite vsi posebno skrb borbi proti preklinjevanju, ki povzroča Odrašeniku v presv. Evharistiji največ žalitev, v družinah pa uničuje vir verskega blagoslova in sreče.

V ta namen posebej odločamo tole:

a) Pri vsaki priložnosti, kjer je razgovor o obnovi družine, ali se vrše pobožnosti na čast presv. Evharistiji, naj se verniki opozore na bogoskrusne kletvine kot zlo, ki najbolj uničuje družinski blagoslov in ki najstrašneje sramoti vzvišeni evharistični Zakrament.

b) Borbo proti bogokletstvu je treba posebno priporočati ob priliki evharističnih shodov, ki se vrše po naših škofijah. Naj imajo vselej vsaj deloma oznako zadoščevanja za žalitve, ki jih povzroča Kristusu Kralju in presveti Evharistiji preklinjanje in bogoskrusno sramotjenje.

c) Zastopniki KA bodo v posameznih škofijah sporazumno s svojimi škofi napravili poseben načrt, kako bodo to leto izpeljali borbo proti bogokletju. Ta načrt osebne borbe proti bogokletnosti v tem letu bo v vsaki škofiji razglašen in tekom leta izpeljan.

13. Predragi verniki!

Slušajte glas in poziv svojih škofov, ki vas kličejo na boj proti bogokletju, v boj za slavo in čast božjo!

O kako veliko je ime božje, kako sladko presv. ime Jezusovo, kako vzvišeno ime Marijino. Kako častna so imena angelov in svetnikov! Naj jih torej nikdar ne omadežujejo vaša srca in ne sramote s preklinjevanjem vaša usta! Poslušajte besedo sv. Pavla apostola: »Naj vsaka jeza in zmerjanje izgine izmed vas!« (Ef 4, 31.) Slušajte klic sv. Avguština: »Ne preklinjajte z jezikom svojim, ki je ustvarjen za hvalo in slavo božjo« — in sv. Janeza Zlatoustega,

ki kliče: »Človek si, zato se ne ponižuj pod živali; usta imaš, ne da žališ, jezik ti je dan, ne da kolneš, marveč da z njim hvališ in slaviš.«

Predragi bratje! Vse naše življenje bodi vsak čas, v veselju in žalosti, prelep slavospev neprestane hvale troedinemu Bogu. Naša hvala naj se druži s pesmijo nebesnih vrst angelov in svetnikov! Naj se pridruži veličastni himni hvale in slave, katero vsak čas izkazuje Gospodu vsa nerazumna narava s toplimi sončnimi žarki, z lepim sojem lune in zvezd, s petjem neštevilnih ptic, z zelenjem livad in pisanim cvetjem, s šumenjem vodá, viharjem vetra, s treskom grmenja, nežnimi sapicami, gorkim dežjem in s sadovi zemlje. Ta hvala bodi notranja in globoka. Naj prodre iz dna iskrenih src in prežame vsako žilico našega bitja in vsak dih našega življenja; hvala, katere naj nihče ne moti; hvala, za katero govori sv. Avguštín: »Morda prideš v tako stanje, da ne moreš govoriti; morda oslabiš in onemiš; toda doklerkoli si pri zavesti, moraš Boga slaviti. Hvali Gospoda z usti, da se rešiš! Hvali Boga s srcem v svoje opravičenje.« Naša hvala bodi taka, s kakršno je prežet navdušeno klical sv. mučenec Ignacij: »Krvnik mi more zapreti usta, da bi ne izgovarjal imena Jezusovega; ne more mi pa ovirati srca, dokler le diham, da bi ne ljubilo Odrašenika Jezusa Kristusa.« Torej, predragi bratje, iz dna svojih src, z otroško vdanostjo in ljubeznijo kličite vsekdar, na vsakem kraju in v vsakem času Gospoda z besedami preroka: »Hvali, moja duša, Gospoda, in vse, kar je v meni, njegovo sveto ime!« (Ps 102, 1.)

Ako boste dajali čast božjemu imenu, ako se boste potegovali za slavo božjo, bo to v veliko srečo in veselje vam, vašim družinam in vsemu narodu našemu tu na zemlji, v večno in neminljivo pa v nebesih. Da se to zgodi, naj rosi na vas blagoslov troedinega Boga, Očeta in Sina in Svetega Duha. Naj pride na vas in naj z obilnostjo nebeške milosti na vas ostane. Amen.

Dano s škofovskih konferenc v Zagrebu na dan varstva sv. Jožefa 1938.

Dr. Alojzij Stepinac,
nadškof zagrebški,
predsednik škofovskih konferenc.

Dr. Nikola Dobrečić,
nadškof barski in primas Srbije.

Dr. Ivan Ev. Šarić,
nadškof vrhbosanski.

Dr. Josip Ujčić,
nadškof beograjski in apost. admin.
banatski.

O. Alojzij Mišić,
škof mostarsko-trebinski.

O. Josip Garić,
škof banjaluški.

Dr. Dionizije Njaradi,
škof križevski.

Dr. Anton Akšamović,
škof djakovski.

Dr. Jeronim Mileta,
škof šibeniški in apost. admin.
zaderski.

Dr. Kvirin Klement Bonefačić,
škof splitski.

Dr. Josip Srebrnič,
škof krški.

Dr. Ivan Fr. Gnidovec,
škof skopljanski.

Lajčo Budanović,
škof, apost. admin. baški.

Miho Pušić,
škof hvarski.

Dr. Josip M. Carević,
škof dubrovniški.

Dr. Gregorij Rožman,
škof ljubljanski.

Dr. Ivan J. Tomažič,
škof lavantinski.

Dr. Viktor Burić,
škof senjsko-modruški.

Pavel Butorac,
škof kotorski.

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda.

(Gradivo za govor.)

Če sta sv. Ciril in Metod vsej Cerkvi v slavo in čast, ju morajo vendar slovanski narodi, ki sta jih z velikimi napori Kristusu rodila, pred vsemi drugimi častiti in posnemati. Takó je sedanji sveti oče Pij XI. pred enajstimi leti pisal jugoslovanskim in češkoslovaškim škofom. Znano nam je, da sta sveta solunska brata proti jeseni leta 867. potovala skozi naše dežele, ko sta šla v Rim poročat o svojem misijonskem delu med Slovani in prosit potrdila za svoj poseben način apostolskega dela. A manj je znano, da je bilo med Slovenci nekoliko let središče in glavno zavetje vsega apostolskega delovanja slovanskih apostolov. Premalo se zavedamo, da so panonski Slovenci po svojem knezu Koclju dali slovanskemu apostolskemu delu ravno v odločilnem času toliko oporo, da se je sploh moglo še nadaljevati. Slovenci imajo zaslugo, da se je spomin in uspeh slovanskih apostolov sploh mogel še ohraniti in da so njunega apostolskega dela mogli biti deležni tudi vzhodni Slovani. Zato še posebno nam Slovencem velja papežev opomin, da smo dolžni sv. Cirila in Metoda pred vsemi drugimi častiti in posnemati.

Posebna Previdnost božja nam je obudila božjega služabnika škofa A. M. Slomška, ki je že pred sto leti verne Slovence opozarjal na dolžnost posebno vnetega češčenja in posnemanja naših svetih slovanskih apostolov. S svojo apostolsko gorečnostjo in s svojim svetniškim zgledom je škof Slomšek res dosegel, da so Slovenci nekoliko desetletij po gorečem češčenju slovanskih apostolov prekosili vse druge slovanske narode. Z Bratovščino sv. Cirila in Metoda je svetniško skromni škof Slomšek verne Slovence tako vnel, da so s svojim zgledom in s svojimi molitvami svetili tudi drugim narodom ter tudi druge narode, zlasti slovanske, spodbudili, da se je med njimi poživilo češčenje slovanskih apostolov v duhu Bratovščine sv. Cirila in Metoda za vesoljno cerkveno edinost, za obrambo in napredek svete vere med Slovani.

Kar je svetniški škof Slomšek s svojim evangeljsko preprostim očesom takó bistrourmno spoznal in kar je s svojo apostolsko gorečnostjo tako uspešno izvrševal, to je v novejšem času obilno potrjeno po znanstvenih raziskavah o sv. Cirilu in Metoda ter posebej o naši domači slovenski zgodovini.

Sveti Duh nas po modrém Sirahu opominja: »Hvalimo sloveče može in naše očake... (ki so) dajali z močjo svoje modrosti ljudstvom najsvetejše nauke« (44, 1—4). Kakor so Izraelci po božjem opominu iz zgodovine svojih pravičnih in prerokov zajemali notranjo moč, da so mogli sredi nevernih narodov ohranjati vero in poštenost, tako dobivajo tudi krščanski narodi mnogo duhovne moči in spodbude iz svoje slavne krščanske preteklosti ter iz zgledov in spominov svojih svetih mož. A malokateri krščanski narod ima tako malo domačih svetniških zgledov kakor ravno Slovenci. Zato je tem bolj potrebno, da se s tem večjo vnemo oklepamo tistih svetniških mož, ki so živeli in čutili z našim ljudstvom, ki so tesno zvezani z našo domačo zgodovino in z našim rodom. To pa sta predvsem sv. Ciril in Metod v 9. stoletju, tisoč let pozneje, v 19. stoletju, pa služabnik božji škof Slomšek.

V 9. stoletju so bili Slovenci po veliki večini že pokristjanjeni. V slovenski Panoniji sta kneza Pribina in Kocelj v zvezi s solnograško nad-

škofijo vneto pospeševala krščanstvo. Knez Kocelj je bil že pred prihodom slovanskih apostolov goreč kristjan in izobražen v tedanji latinski krščanski omiki. A krščanstvo, ki so ga oznanjali nemški misijonarji, ni bilo še zadosti domače, ni bilo še dovolj zraščeno s slovenskim ljudstvom. Ko je slovenski knez Kocelj spoznal slovanska apostola in njun posebno domači slovenski način apostolskega oznanjevanja, je nastal v njem nenavaden notranji preobrat. V njem se je zbudila globlja krščanska zavest ter se združila s prebujeno slovensko narodno in državno zavestjo. Zdaj šele je s svojim ljudstvom živo začutil, da je krščanstvo res vesoljno, da so v krščanstvu vsi narodi enakopravni in da je tudi manjšim in manj izobraženim narodom enako dostopno vse globoko bogastvo krščanskih verskih resnic. Tudi nemški misijonarji so poskušali vero oznanjati v domačem slovenskem jeziku, a bili so v tem še tako okorni, da njihova beseda ni mogla globoko prodreti v slovanska srca. Vse drugače pa je bilo oznanjevanje sv. Cirila in Metoda. To je bil blagoglasen in živ domač slovanski jezik, ki je znal globoke krščanske resnice poljudno in živo domače izražati, da so se mogle tem globlje vcepiti v srce in tem lažje preiti v dejansko življenje. Vrhu tega pa sta slovanska apostola po priznanju nemških zgodovinarjev prekašala nemške misijonarje tudi po svetosti in po globokosti krščanskega verskega življenja.

Knez Kocelj je prej rad podpiral nemške misijonarje; njihovim cerkvam je naklanjal bogate darove in jih obilno obdaroval z zemljiško posestjo. Ko pa sta se slovanska apostola med potjo v Rim ustavila v njegovi kneževini, se ju je takoj oklenil z globoko ljubeznijo in z velikodušno vneto. Stari slovenski vir pravi, da je »močno vzljubil slovenske knjige (sv. Cirila in Metoda), se jih naučil« in dal svetima bratoma do 50 učencev, da sta jih učila v slovenskih knjigah in najboljše iz njih pripravljala za duhovniški stan.

Ko sta sveta brata skozi Oglej in Benetke odpotovala v Rim, je knez Kocelj po svojih sluhih ves čas ostal z njima v zvezi. Bil jima je glavna opora; bil je njun pokrovitelj, da sta z njegovo pomočjo mogla v Rimu vse doseči in urediti, kar je bilo potrebno za uspešno nadaljevanje njunega misijonskega dela med Slovani.

Slovanska apostola sta se nad eno leto mudila v Rimu. Po enem letu pa je sveti Ciril smrtno zbolel in umrl (14. februarja 869). Sveti Metod je vedel, da je s tem izgubil nenadomestljivega tovariša in vodnika. Resno je dvomil, če bo brez Cirila sploh še mogoče nadaljevati slovansko misijonsko delo. Tedaj je knez Kocelj nastopil z velikodušno odločnostjo. Po svojih poslancih je prosil papeža, naj sv. Metoda pooblasti za slovanskega misijonarja in ga pošlje v slovensko Panonijo. S sodelovanjem svetega Metoda se je knez Kocelj s papežem pogajal za ustanovitev samostojne panonske in moravske nadškofije. Dosegel je, da je bil sveti Metod posvečen in postavljen za prvega slovanskega nadškofa. Vedel je, da bo moral kot podložnik in knez mogočne nemške države zaradi tega veliko trpeti, a ni omagal. Velikodušno in junaško je sodeloval s svetim Metodom v vseh težavah in nevarnostih. Ko je bil sveti Metod potem poltretje leto zaprt v nemški ječi, mu je knez Kocelj ostal zvest, čeprav je vedel, da s tem tvega svoj knežji prestol in svoje življenje. V Metodovi odsotnosti je ostal pokrovitelj njegovih učencev in jih podpiral, da so mogli nadaljevati misijonsko delo med panonskimi Slovenci. V cerkvenih in verskih zadevah je tako previdno ravnal in takó modro dopisoval s papežem, da ga je papež Janez VIII. v odgovoru na njegova pisma nagovarjal kot »premodrega moža«. Pač zelo pomenljivo papeževo priznanje za krščansko gorečnost in modrost slovanskega kneza Kocelja. Iz dveh papeževih odgo-

vorov na Kocljeva pisma je razvidno, da je plemeniti slovenski knez z veliko vnemo pospeševal krščansko življenje med svojimi podložniki.

Popolnoma gotovo je, da je bil knez Kocelj najvzornejši krščanski knez, kar sta jih sveta brata srečala na svojih daljnih misijonskih potih. Prav tako gotovo je, da je bil Kocelj največji slovenski knez, kar jih pozna naša zgodovina.

Naša domača zgodovina je torej živo spojena s sv. Cirilom in Metodom. Najsvetlejša doba naše slovenske zgodovine je tesno zvezana z uspehom slovenskega misijonstva sv. Cirila in Metoda. Slovenski knez Kocelj je tako odločno posegel v cerkveno zgodovino, da je sveti Cerkev in Slovanom rešil delo sv. Cirila in Metoda. Ako ne bi bil Kocelj podprl svetega Metoda, je popolnoma gotovo, da bi se bil Metod moral vrniti nazaj v samostansko samoto na Vzhodu. Misijonsko delo sv. Cirila in Metoda bi bilo omahnilo, preden bi se bilo sploh razviti. Slovenci imajo torej zaslugo, da se je v potrditvi apostolskega dela sv. Cirila in Metoda tako sijajno pokazala mednarodna veseljnost svete Cerkve. S slovenskim sodelovanjem se je moglo na zahodnih katoliških tleh apostolsko delo slovanskih apostolov tako utrditi in razviti, da so ga potem postali deležni tudi vzhodni Slovani.

Ta pogled v najsvetlejšo dobo naše preteklosti naj nas spodbuja, da po opominu Svetega Duha »hvalimo (naše) sloveče može in očake, ki so dajali z močjo svoje modrosti (našemu ljudstvu) najsvetejše nauke« in pripomogli, da se je krščanstvo med nami globlje zasidralo. Iz spomina našega največjega, globoko krščanskega kneza zajemajmo duhovno moč in spodbudo, da bomo v velikih nevarnostih in stiskah naših dni vztrajali v sveti veri.

Kakor je bil v 9. stoletju slovenski državni knez Kocelj največji knežji častilec slovanskih apostolov, tako je bil tisoč let pozneje slovenski cerkveni knez Slomšek med vsemi tedanjimi škofi največji pospeševalec češčenja sv. Cirila in Metoda. Svetniški škof Slomšek je spoznal, da je češčenje slovanskih apostolov, posnemanje njunega apostolskega zgleda in nadaljevanje njunega apostolskega dela za zedinjenje Slovanov v eni Kristusovi Cerkvi po božji Previdnosti nam odločno poslanstvo. Izvrševanje tega poslanstva po Apostolstvu sv. Cirila in Metoda naj bo bistveni del našega verskega življenja. To poslanstvo nam daje močno spodbudo za vztrajnost v pravi veri, za poglobitev verskega življenja, za življenje s sveto Cerkvijo in za sodelovanje z njo v njenih bojih za najdražje svetinje.

Mnoge nevarnosti prete naši veri, posebno nevarnost od brezbožnosti, ki z varljivimi gesli obeta raj na zemlji, in pa nevarnost od tistih, ki nam očitajo, da naša vera ni zadosti narodna. Velike nevarnosti prete zlasti našim rojakom, ki žive razkropljeni zunaj naše ožje domovine. V vseh teh nevarnostih nam češčenje sv. Cirila in Metoda daje močno duhovno obrambo in pomoč od zgoraj. Tudi v najbolj žalostnih časih je odprto obširno polje za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Po opominu papeža Leona XIII. častimo in prosimo sv. Cirila in Metoda, da katoliškim Slovanom izprosita stanovitnost, ločenim pa voljo k zedinjenju s pravo Cerkvijo.

Ob godu sv. Cirila in Metoda naj se v vseh župnijah poživi Apostolstvo sv. Cirila in Metoda pod zavetjem Device Marije.

Sprejemne podobice in vpisovalne pole se dobivajo pri škofijskem ordinariatu.

Dne 5. julija naj gg. duhovniki opravijo sveto mašo v namen ACM ter za žive in mrtve ude ACM.

V nedeljo, 10. julija, popoldne, naj se moli ura molitve v namen ACM.

Vse cerkvene nabirke po godu sv. Cirila in Metoda, dne 10. julija, so namenjene za ACM in naj se pošljejo škofijskemu ordinariatu v Ljubljani.

Škofijsko vodstvo Apostolstva sv. Cirila in Metoda.

37.

Družba treznosti.

Zadnja leta je vpisovanje v »Družbo treznosti« nekoliko zastalo. To je velika napaka. V današnjih dneh napravljamo tečaje zoper jetiko in zoper raka, kar je res hvalevredno in koristno; ni pa manj pomemben boj zoper zlorabo alkohola, nasprotno še pomembnejši je ta boj, ker je alkohol najhujši sovražnik človeškega zdravja, ki škoduje ne samo dotičnemu človeku, ampak tudi celemu rodu usque ad quartam generationem.

God sv. Janeza Krstnika nas zopet kliče in spodbuja na delo. Zato vas, dušni pastirji, Družba treznosti prosi, da se zavzamete za njen namen, da poučite ljudi o škodljivosti alkohola in jih vnamete za trezno življenje. Samo trezen narod se more ustavljati vsem nevarnostim, ki mu vedno prete; samo trezni ljudje imajo veselje do dela in do življenja. Vzdravimo se in čvrsto delujmo za trezno in čisto življenje!

Družba treznosti.

38.

Sprejem v škofijsko duhovsko semenišče.

V škof. duhovsko semenišče v Ljubljani se sprejemajo mladeniči, ki so napravili zrelostni izpit na kaki srednji šoli, so popolnoma zdravi in imajo poklic za duhovski stan. Abiturienti realnih gimnazij morajo naknadno napraviti izpit iz grškega jezika, abiturienti realke pa iz latinščine in grškega jezika.

Študijska doba traja šest let, in sicer dve filozofije, štiri leta pa teologije.

Prošnja za sprejem se pošlje škof. ordinariatu do 31. avgusta. Imeti mora sledeče priloge: rojstni in krstni list, birmansko potrdilo, zrelostno spričevalo, zdravniško spričevalo in na posebnem listu curriculum vitae, v katerem naj bo popisano življenje, družinske razmere in dosedanje študije prosilca. Prošnja se izroči pristojnemu župnemu uradu, ki ji priloži še nraštveno spričevalo in jo s svojimi pripombami pravočasno pošlje škofijskemu ordinariatu.

Vsak prosilec naj se do 31. avgusta tudi osebno predstavi semeniškemu vodstvu.

V Ljubljani, dne 11. junija 1938.

† Gregorij,
škof.

Sprejem v škofijski zavod sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano.¹

V zavod sv. Stanislava se sprejemajo telesno zdravi in нравno nepokvarjeni sinovi dobrih krščanskih družin, o katerih je upati, da se bodo po končanih gimnazijskih študijah posvetili duhovskemu stanu. Prvi in poglobitni namen zavoda je namreč vzgoja duhovskega naraščaja. Zato je vsa vzgoja usmerjena k temu namenu.

Kdor hoče biti sprejet v I. gimnazijski razred, mora napraviti prej sprejemni izpit ali na zavodski ali na katerikoli drž. gimnaziji. Na zavodski gimnaziji se bodo vršili sprejemni izpiti dne 23. in 24. junija. Pripuste se samo oni, ki so se rodili v letih 1925 do 1928 in ki nameravajo potem prositi za sprejem v zavod.

Za sprejemni izpit je treba do 20. junija poslati prijavo, kolkovano z 10-dinarskim kolkom, na ravnateljstvo škofijske klasične gimnazije v Št. Vidu nad Ljubljano. Prijavi se predloži: 1. izpričevalo o dovršeni ljudski šoli; 2. rojstni in krstni list; 3. dopisnica z natančnim naslovom prosilca, da bo moglo ravnateljstvo pravočasno sporočiti, kateri dan pride dotični k izpitu.

Oni, ki bodo izpit naredili, s tem še niso sprejeti v zavod, ampak se morajo po izpitu predstaviti vodstvu zavoda in mu oddati še posebno pismo (nekolokovano) prošnjo za sprejem v zavod.

Oni učenci, ki bodo prebili sprejemni izpit na kaki drž. gimnaziji, lahko prosijo za sprejem v zavod v mesecu juliju. Prošnji za sprejem prilože izpričevalo s potrdilom o opravljenem sprejemnem izpitu ter rojstni in krstni list. Najbolje je, da prineso te listine osebno v spremstvu staršev ali njihovih namestnikov k vodstvu zavoda.

Isto tako lahko prosijo v mesecu juliju za sprejem v II., III. in IV. razred dijaki z drugih klasičnih gimnazij. Prinesiti morajo osebno vodstvu zavoda pismo prošnjo s prilogami: zadnje šolsko izpričevalo in rojstni list. V te razrede pa se sprejemajo samo dobri, nepokvarjeni dijaki z odličnimi in prav dobrimi izpričevali, pod nobenim pogojem pa ne ponavljalci.

Letno plačilo se določi po dogovoru glede na gmotne razmere dotične družine in dečkovo izpričevalo.

Vsa druga pojasnila glede obleke, knjig, šolskih potrebščin itd. se dobe ob priliki zglasitve v zavodu.

Vodstvo zavoda sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano.

Vojaški duhovniki, pravica za poroke.

Primerilo se je v nekih škofijah, da vojaški duhovniki prisostvujejo ali so prisostvovali porokam vojaških oseb, ne da bi bili zaprosili župnika neveste za delegacijo.

Ker vojska v naši državi nima lastnega ordinarija, pripadajo vse vojaške osebe in vojaški duhovniki jurisdikciji krajevnega škofa.

¹ Ta razglas naj se prebere vernikom s prižnice.

Zaradi tega mora vsak vojaški duhovnik, ki želi, da izvrši obred poroke, zaprositi od primera do primera po kan. 1097, § 2, župnika neveste za delegacijo.

Pravic župnika za same vojaške osebe škof ne more podeliti nobenemu duhovniku, ker bi to pomenilo ustanavljati personalno župnijo, kar pa škof po kan. 216, § 4, ne sme.

V Zagrebu, dne 7. maja 1938.

† Alojzij,

nadškof, predsednik škofijskih konferenc.

Št. 2969.

41.

Zavarovanje organistov.

Že ponovno je bilo objavljeno v »Škofijskem listu« opozorilo, da so organisti zavezani zavarovanju za bolezen in nezgodo.

Ker pa so čedalje gostejši primeri, da niso zavarovani organisti, po določenih zakona o zavarovanju delavcev, za bolezen in nezgodo in so v nekaterih primerih nastali za cerkvena predstojništva občutni regresni stroški, se cerkvenim predstojništvom naroča sledeče:

Po določenih § 3 zakona za zavarovanje delavcev so zavezane zavarovanju vse osebe, ki dajo svojo telesno ali duševno moč v najem, bodisi začasno ali stalno in na podlagi kakršnegakoli delovnega razmerja. Zavarovanje se razteza na bolezen, nezgodo ter za onemoglost, starost in smrt. Iz zavarovanja za onemoglost, starost in smrt po določenih zakona o zavarovanju delavcev so izvzeti le oni organisti, ki so že zavarovani pri Pokojninskem zavodu za nameščence v Ljubljani. Vendar morajo biti tudi ti organisti, ki so zavarovani pri Pokojninskem zavodu za pokojnino, brezpogojno zavarovani pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev za bolezen in nezgodo.

V zavarovanje je treba prijaviti na predpisani tiskovini vsakega organista, in sicer najkasneje v 8 dneh po nastopu službe.

V prijavnici je treba določiti vse vrste denarnih prejemkov, kakor tudi vsoto in količino vseh prejemkov v naravi.

Edino z vestnim prijavljanjem se bodo cerkvena predstojništva izognila plačilom prispevkov za več let nazaj in regresnim plačilnim nalogom, ki dosegajo včasih precejšnje vsote, in tako tudi pripomogla organistom do upokojitve pri Pokojninskem zavodu, ker ta zahteva najprej izčrpanje vseh dajatev po zakonu o zavarovanju delavcev.

V Ljubljani, dne 15. junija 1938.

Ign. Nadrah,
gen. vikar.

42.

Duhovne vaje za duhovnike.

Skupne duhovne vaje za duhovnike bodo letos v Zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano od 18. do 22. julija.

Vodil jih bo g. dr. Andrej Snoj, univ. prof. v Ljubljani.

Gospodje duhovniki, ki se žele udeležiti teh skupnih duhovnih vaj, naj se priglasijo ali škof. ordinariatu ali naravnost Zavodu sv. Stanislava.

Žel. legitimacije za cerkvene uslužbence.

V zvezi z objavo v »Škof. listu« 1938, str. 40, se naznanja, da je ravnateljstvo drž. železnic v Ljubljani z dopisom z dne 20. maja 1938, št. 11420-I-38, sporočilo semkaj sledeče:

»V členu 8, točki 6, 8. stavka splošnega pravilnika o povlaščeni vožnji in prevozu, je predvideno, da ne pripadajo vozne ugodnosti tako ženi kakor tudi ne otrokom, če se žena bavi s katerikoli poslom, od katerega črpa dohodek ali zaslužek. Po tolmačenju Generalne direkcije železnic je pod izrazom »katerikoli posel« razumeti opravljanje trgovine odnosno če vodi ali ima žena kako obrt ali če se bavi s kako trgovino, to je če ima dovoljenje po zakonu o obrtih ali opravlja kak točevinski posel.«

Ponovno se opozarjajo župni uradi, da se legitimacije za cerkvene uslužbence in njih rodbinske člane naročajo **uradno**, to je s spiski v smislu čl. 9 tozadevnega pravilnika, in sicer naravnost na direkcijo, nikakor pa ne potom osebnih prošenj, ki jih je potrdil župni urad. Za cerkvene uslužbence, ki jim pritičejo vozne ugodnosti, se smatrajo vsi organisti in cerkveniki, ki so kot taki stalno zaposleni in nimajo drugega poklica ter so kot taki od cerkvenega predstojništva nastavljeni. Slike se prilagajo za vsakega prosilca posebej.

Mednarodni mladinski tabor v Ljubljani.

Za časa tabora, to je od 25. do 30. junija, se daje vsem duhovnikom drugih škofij, ki se udeleže tega tabora, **spovedna jurisdikcija** v ljubljanski škofiji, če jo imajo v domači škofiji.

Binacija dne 26. in 29. junija se dovoljuje vsem cerkvam, kjer bo zaradi udeležbe na taboru v sm. kan. 806, § 2, potrebna.

V Ljubljani, dne 13. junija 1938.

† Gregorij,
škof.

Razne objave.

Bratovščina sv. Rešnjega Telesa bo tudi letos začetkom meseca septembra priredila razstavo cerkvenih paramentov, določenih za ubožne cerkve. Da bo mogoče ustreči vsem prošnjam za cerkvena oblačila, prosimo, da pošljejo vsi župni uradi prispevke. Zato so priložene »Škofijskemu listu« položnice bratovščine.

Tabor slovenskih katoliških deklet se bo vršil dne 24. julija t. l. na Brezjah. Udeležbo na taboru naj gg. duhovniki toplo priporočijo.

Babice. Župni uradi se ponovno opozarjajo na tuk. odlok z dne 11. maja 1935. št. 2169, »Škof. list« 1935, str. 41, v zadevi babic.

»Zgodovina katoliške cerkvene glasbe«. Župni uradi naj čimprej poravnajo račun. Dovoljena je bila nabava knjige na tekoče cerkvene stroške.

Raziskavanja. Matičnim uradom se naroča, da pregledajo matice in pošljejo semkaj sledeče listine, spisane v slovenskem jeziku in pravilno kolkovane: Rojstni in krstni list Neže Petkovšek, hčere Valentina in Elizabete roj. Perne, roj. dne 11. jan. 1800 nekje na Gorenjskem. — Rojstni in krstni list Katarine Staudacher, roj. dne 2. apr. 1822 na Dolenjskem ob Kolpi, ter poročni list imenovane, poročene z Janezom Čadež, poročenih leta 1845. Dalje tudi rojstni in krstni list staršev Katarine Staudacher. — Poročni list Mihaela Lavrič in Neže Breclj ter rojstna in krstna lista obeh imenovanih. — Poročni list Jožefa Zupančič in Adolfine Pfefferer ter rojstna in krstna lista obeh imenovanih. — Poročni list Janeza Geiger in Gertrude Kohns ter rojstna in krstna lista obeh imenovanih. Dalje tudi poročni list, rojstna in krstna lista ter morda mrtvaške liste staršev teh imenovanih: Jožefa Geiger in Ane Jures. — Rojstni in krstni list Jurija Okorn, sina Jožefa in Gertrude Režen, roj. okr. l. 1770.

46.

Slovstvo.

Dr. Rudolf Peil: *Werkbuch der. kath. Religion. Erster Teil: Lernet den Christusglauben kennen!* Herder, Freiburg 1938. — Gosp. katehetje se posebej opozarjajo na to knjigo, ki je sestavljena po metodi delovne šole in je v katehetski literaturi novost. V pripravi sta še drugi del z naslovom: *Der katholische Mensch*, in tretji del: *Der Christ in der Gemeinschaft*. Knjiga je namenjena katehetom srednjih šol, a jo bo vsak katehet s pridom preštudiral. Tudi za krščanske nauke in katehetične pridige je zelo uporabna.

Dr. Alojzij Odar: *Teološka fakulteta. Cerkevna in drž. uredba.* Založilo Društvo slušateljev teološke fakultete v Ljubljani. Cena 12 din. — Knjižica se priporoča zlasti bogoslovcem in duhovnikom-doctorandom.

Knjižice salezijanske družbe: št. 108: *Prvoobhajancem*; št. 109: *Počitnice*; št. 110: *Sv. Andrej Bobòla*. — Priporočamo.

Št. 3022.

47.

Konkurzni razpis.

S tem se razpisujejo župnije: Begunje v cerkniški dekaniji, izpraznjena zaradi smrti dosedanjega župnika, Reteče v loški dekaniji, izpraznjena zaradi upokojitve dosedanjega župnika, in Kokra v kranjski dekaniji.

Pravilno opremljene prošnje je nasloviti in poslati na škofijski ordinariat v Ljubljani.

Rok za vlaganje prošenj se zaključuje dne 20. julija 1938.

V Ljubljani, dne 20. junija 1938.

Ign. Nadrah,
gen. vikar.

Škofijska kronika.

Stolni kapitelj. Umeščen je bil Josip Šimenc, kanonik Čemažarjeve ustanove in žup. upravitelj v Naklem, dne 15. junija 1938 na podeljeni mu kanonikat Friderikove ustanove.

Cerkveno odlikovanje. Za škof. duhovna svetnika sta bila imenovana p. Teodor Tavčar, O. F. M., župni upravitelj na Viču v Ljubljani, in p. Arhangel Appelj, O. F. M., katehet istotam.

Podeljena je bila župnija Bukovščica Francu Hoeningmanu, žup. upravitelju istotam (umeščen dne 19. maja 1938).

Umeščena sta bila: Andrej Križman, kaplan na Jesenicah, dne 10. maja 1938 na župnijo Tunjice, in Jožef Smolič, žup. upravitelj v Stopičah, dne 29. maja 1938 na to župnijo.

Imenovani so bili: Ciril Milavec, kaplan na Igu, za upravitelja župnije Zelimlje in za soupravitelja župnije Golo; Ivan Strajhar, župnik v Cerknici, za soupravitelja župnije Begunje pri Cerknici, in Vinko Gostiša, župnik na Jezerskem, za soupravitelja župnije Kokra.

Nameščen je bil za II. kaplana v Mengšu Anton Plevnik, duhovnik lavantinske škofije.

Konkurzni izpit so dovršili: Franc Cerkovnik, kaplan v Št. Jerneju, Anton Duhovnik, kaplan v Boh. Srednji vasi, Franc Fortuna, kaplan v Tržiču, Stanislav Skvarča, kaplan v Kočevju, in Ignacij Štrancar, žup. upravitelj na Breznici.

Umrli so: Matej Ježek, župnik v Begunjah pri Cerknici, v Ljubljani dne 12. maja 1938 v starosti 57 let (pokopan v Begunjah); p. Ambrozij Brenčič, O. Cist., na Golniku dne 16. junija 1938 v starosti 29 let (pokopan v Stični); Martin Dimnik, žup. upravitelj v Kokri, dne 18. junija 1938 v starosti 54 let; in mons. Josip Abram, župnik goriške nadškofije, v Ljubljani dne 22. junija 1938 v starosti 64 let. — Naj v miru počivajo!

Škofijski ordinariat v Ljubljani,

dne 22. junija 1938.

Ign. Nadrah,

gen. vikar.

Jože Jagodić,
škof. kancler.

Vsebina: 35. Pastirsko pismo jugoslovanskih škofov proti kletvi. — 36. Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. — 37. Družba treznosti. — 38. Sprejem v škof. duh. semenišče. — 39. Sprejem v zavod sv. Stanislava. — 40. Vojaški duhovniki, pravica za poroke. — 41. Zavarovanje organistov. — 42. Duhovne vaje za duhovnike. — 43. Žel. legitimacije za cerkvene uslužbence. — 44. Mladinski tabor v Ljubljani. — 45. Razne objave. — 46. Slovestvo. — 47. Konkurzni razpis. — 48. Škofijska kronika.

Izdajatelj: Škofijski ordinariat (Ignacij Nadrah). — Odgovorni urednik: Jože Jagodić.
Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani (Karel Čeč).